

ביידן יהלום בישראל אחרי הבחירות לנשיאות

04.11.2024 | וינברג מ' written by

ישראל חייבת להתכונן למעבר שבין נשיאי ארה"ב, בין נובמבר לינואר, ביחוד אם דונלד טראמפ ינצח השבוע.

בעבר, תקופות מעבר כאלה הוכיחו את עצמן כמסוכנות ביחסי ארה"ב-ישראל ובמדיניות ארה"ב במזרח התיכון. הדוגמה הקלאסית לכך היא החלטתו של הנשיא ברק אובמה בדצמבר 2016 (כשהיה על סף עזיבת הבית הלבן) להלום ברוה"מ נתניהו ובמדינת ישראל פעם אחרונה, על ידי החלטת מועצת הביטחון של האו"ם (החלטה 2334).

ההחלטה ההיא (שאובמה סייע בניסוחה וארה"ב נמנעה בהצבעה עליו, מה שאפשר את אישורה) קובעת שההתנחלויות מהוות הפרה בוטה של החוק הבינלאומי.

מה שפחות ידוע הוא שאובמה תכנן החלטה נוספת, אף חמורה יותר, שנדחתה רק בזכות נכונותו של נשיא רוסיה פוטין להטיל עליה וטו. לפי הדיווחים, נתניהו פנה באופן אישי לפוטין בעניין, וגם צוותו של הנשיא הנכנס טראמפ מילא תפקיד בסיכול המהלך.

כפי שנחשף ב-2020 על ידי "ישראל היום" ו"הגרזלם פוסט", ההחלטה השנייה תוכננה להגדיר "פרמטרים" בינלאומיים מחייבים עם לוח זמנים "בלתי הפיך" להסדר הקבע בין ישראל לפלסטינים, כלומר להקמת מדינה פלסטינית עצמאית, גדולה ומסוכנת.

אף על פי שההחלטה הזו לא הוגשה למועצת הביטחון, מזכיר המדינה היוצא ג'ון קרי נשא נאום נוקב וארוך נגד נתניהו שבו הציג את ה"פרמטרים" לפתרון שתי המדינות, ודרש מהעולם להמשיך להפעיל לחץ על ישראל עד שתיכנע.

החלטה דומה של מועצת הביטחון שמנסה לכפות פרמטרים "בלתי הפיכים" לקראת הקמת מדינה פלסטינית עם, למשל, יעד של שנתיים עשויה להיות בדיוק מה שממשל ביידן-האריס מתכנן בשלושת החודשים הקרובים.

זאת למרות החשיפה הברורה של המטרות הרצחניות של התנועה הלאומית הפלסטינית כלפי ישראל; על אף הפלישה של חמאס לישראל ב-7 באוקטובר וההצהרות של פתח (הרשות הפלסטינית) התומכות בתקיפה זו; על אף תוכנית "משלמים לרוצחים" של מחמוד עבאס; ועל אף השתלטות חמאס על חלק נרחב מהשומרון, ועוד.

צעדי ענישה נוספים כלפי ישראל שהממשל היוצא של ביידן צפוי לבצע כוללים הכרה בריבונות פלסטינית עתידית במזרח ירושלים כ"פיצוי" או כ"כפרה" על העברת השגרירות האמריקנית

מתל אביב לירושלים על ידי ממשל טראמפ.

אני מצפה גם להצהרה שהרשות הפלסטינית היא הריבון הלגיטימי בעזה, וביטול "הצהרת פומפאו" משנת 2019 שהכירה בכך שההתנחלויות ביהודה ושומרון "אינן בהכרח בלתי חוקיות לפי החוק הבינלאומי".

ושינגטון מתכננת גם סנקציות נוספות על ארגוני חברה אזרחית ישראלים ימניים ותומכי ההתנחלויות, החל מתנועת אמנה ועד לתנועת רגבים (כפי שכבר עשו קנדה ואוסטרליה ואחרים). ביידן עלול גם להיות חצוף דיו ולהטיל סנקציות אישיות על דמויות ציבוריות ישראליות, כגון השרים איתמר בן-גביר ובצלאל סמוטריץ'.

ממשל ביידן-האריס עשוי אף לרמוז לתובע בבית הדין הפלילי הבינלאומי (ICC) כי הוא יקבל בברכה כתבי אישום על פשעי מלחמה נגד מנהיגים ישראלים.

הגרוע מכול הוא איום של אמברגו על אספקת נשק מארה"ב לישראל. הדבר צפוי. ב-13 באוקטובר נתנו מזכיר המדינה אנטוני בלינקן ומזכיר ההגנה לוי אודוסטין לישראל אזהרה של 30 ימים בעניין תוספת סיוע הומניטרי לעזה, אחרת נאלץ להתמודד עם "השלכות", ובכללן "השעיית העברות נוספות של פריטי הגנה או שירותי הגנה".

מכתב האזהרה הרשמי שלהם התייחס למזכר של מועצת הביטחון הלאומי האמריקאית מספר NSM-20, שמאפשר צעדים "מתאימים" אם מדינה המקבלת סיוע צבאי מארה"ב אינה עומדת בהבטחותיה לאפשר העברת סיוע הומניטרי.

חקיקה נוספת שניתן להפעיל נגד ישראל כוללת את סעיף I620 של חוק הסיוע הזר ואת חוק ליהי, המונעים מהממשלה האמריקאית לספק סיוע צבאי או למכור נשק למדינות המגבילות סיוע הומניטרי או המפירות זכויות אדם.

לקראת הבחירות לנשיאות השבוע נמנע ממשל ביידן-האריס מצעדים אלה, ורק עיכב את אספקתם של חלקי חילוף צבאיים וסוגים מסוימים של תחמושת מתוחכמת.

אך ניתן לחוש כיצד בימיו האחרונים של ממשל ביידן-האריס הממשל להוט לפעול בהתאם לדחפים ה"פרוגרסיביים" ביותר שלו: להכות בישראל "החצופה" ולשנות את מדיניות ארה"ב במזרח התיכון. ייתכן שהדבר יכלול גם הצעה להסכם גרעין חדש ורך עם איראן [2] הסכם מסוכן נוסף.

רבים מהצעדים העוינים הללו ניתן יהיה לבטל על ידי צו נשיאותי או על ידי מזכירי המדינה וההגנה של הממשל הבא בארה"ב, שיהיו ידידותיים יותר וברי ראייה אסטרטגית בריאה יותר.

אך תיקון הנזק ארוך הטווח מהחלטת מועצת הביטחון שתכלול פרמטרים מכריעים ולוחות זמנים מחמירים יהיה קשה יותר. עצם קביעת התקדים של הפסקת אספקת נשק לישראל תהווה נזק

חמור, גם אם הוא יבוטל אחר כך ויפוצה בנדיבות על ידי העברות נשק מוגברות.

טראמפ עשוי להצליח להרחיק את הצעדים הקשים ביותר שמתכננים ביידן והאריס בכך שיבהיר כבר ב-6 בנובמבר שהוא לא יסבול מעשים כאלה. הוא יכול וצריך להצהיר שכאשר ייכנס לתפקידו ב-20 בינואר הוא יפעל במהירות לבטל כל שינוי קיצוני במדיניות ארה"ב כלפי ישראל (או כלפי איראן) ויחזק את התיאום הקרוב ביותר בין ארה"ב לישראל.

חלק מהצעדים החמורים של ביידן-האריס עשויים לדרוש פעולה מתקנת של הקונגרס. המנהיגים הרפובליקנים בקונגרס יצטרכו לפעול במהירות ובנחישות כדי להפוך מהלכים קיצוניים של הדמוקרטים נגד ישראל. למשל, הם יכולים להפעיל סנקציות חמורות על גורמים בבית הדין הבינלאומי לצדק שיפעלו נגד ישראל.

בנוסף [2] וזה גורם משמעותי! [2] הנשיא הנבחר טראמפ יכול לעזור להביא לניצחונות ישראליים בכך שיצהיר במפורש על כך שישראל חייבת למחוץ את אויביה בצורה מכרעת.

זו תהיה תפנית משמעותית בהשוואה לעמדה הרופסת והמתפשרת של ממשל ביידן-האריס, שטוען כל הזמן שהמלחמה "חייבת להסתיים", "חייבת להסתיים מייד", ושיש צורך בהפסקת אש "מיידי", או שבזמן של ישראל "יש זכות" להגן על עצמה עליה גם "לשמור" על החוק הבינלאומי (שכנראה חל רק על ישראל ובאופן מעוות) כשהיא נלחמת באויביה.

זה חשוב במיוחד כאשר ישראל נערכת בחודשים הקרובים, כפי שאני צופה, לפגוע בצורה נרחבת יותר מאי פעם באיראן. כמו ביידן, גם טראמפ אינו רוצה שאמריקה תיגרר למלחמה כוללת במזרח התיכון. אך צפוי שטראמפ יעניק ביד רחבה יותר לישראל את ההגנות הדיפלומטיות והחומריות שהיא תזדקק להן.

פורסם באתר ערוץ 7, בתאריך 04.11.2024.

הדעות המובעות בפרסומי מכון משגב הן על דעת המחברים בלבד.